

STATUT

SAVEZA ESPERANTISTA HRVATSKE

I. Ime, značka, sjedište i područje djelovanja.

Član 1.

Ime: Savez esperantista Hrvatske
(Kroatia Esperanto — ligo).

Članovi Saveza nosit će opće usvojenu esperantsku značku: zelenu petokraku zvijezdu na bijelome polju.

Pečat je okrugao: u sredini je petokraka zvijezda, a okolo naziv Saveza odnosno podružnice.

Sjedište: Zagreb ili drugo mjesto u Federalnoj Hrvatskoj, ako to odredi glavna skupština.

Područje djelovanja: Teritorij Federalne Hrvatske.

II. Svrha i sredstva

Član 2.

Svrha je Saveza, da gaji i širi medjunarodni jezik Esperanto i da preko medjunarodnoga jezika:

a) upozna je medjunarodnu javnost s Demokratskom Federativnom Jugoslavijom;

b) popularizira tekovine znanosti i kulturne vrednote.

Član 3.

Savez će postizavati svoju svrhu okupljanjem svih esperantista i prijatelja medjunarodnoga jezika; održavanjem tečajeva Esperanta; ukazivanjem na njegovu potrebu; suradjivanjem s esperantistima i esperantskim udruženjima ostalih federalnih jedinica, ~~Sovjetskoga saveza~~ i

drugih demokratskih zemalja; izdavanjem novina, revija, knjiga, brošura, letaka i t. d., te gramatika, rječnika i ostalih udžbenika; raznim priredbama i akcijama kulturnoga karaktera, kojima je cilj upoznavanje naroda sa problemom međunarodnoga jezika.

Savez će dobivati materijalna sredstva od članarina, dobrovoljnih priloga i čistoga prinosa od priredaba.

III. Članstvo

Član 4.

Članovi su redoviti, izvanredni i počasni.

Član 5.

Redovitim članom može postati svako lice, koje govori i piše međunarodnim jezikom.

Izvanrednim članom može postati svaki pristasa ideje međunarodnoga jezika.

Počasno članstvo dodjeljuje se onim licima, koja su stekla osobite zasluge za esperantski pokret.

Članom društva ne može postati lice koje se ogriješilo o interese narodno-oslobodilačke borbe.

O primanju redovitih i izvanrednih članova odlučuje upravni odbor na pismeni zahtjev lica koje želi postati članom.

Neprimljeni član ima pravo žalbe na glavnu skupštinu.

Član 6.

Članstvo prestaje dobrovoljnim, istupom ili smrću, brisanjem i isključenjem.

Upravni odbor može brisati člana koji najkasnije osam dana prije glavne skupštine nije namirio dužnu članarinu.

Upravni odbor će isključiti onoga člana koji svojim radom škodi interesima saveza.

Isključenome ili brisanom članu odbor će na njegov zahtjev izdati pismeno obrazloženo rješenje, protiv kojega ima pravo žalbe, bez odgovodne moći, na glavnu skupštinu.

Član 7.

Članovi su dužni čuvati ugled esperantskoga pokreta, raditi u duhu ovoga statuta, plaćati članske prinose i savjesno izvršavati odredbe društvenih organa. Izvanredni članovi dužni su, pored toga, naučiti što prije međunarodni jezik.

Redoviti članovi imaju aktivno i pasivno pravo glasa. Svi članovi imaju pravo da pohađaju tečajeve, da se služe saveznim publikacijama i knjižnicom, da prisustvuju društvenim priredbama i da koriste sva ostala prava koja proizlaze iz članstva.

IV. Organi društva

Član 8.

Organi društva su glavna skupština (kongres), upravni odbor, nadzorni odbor i časni sud.

Član 9.

Redovita glavna skupština (kongres) održaje se jedamput godišnje, a saziva je upravni odbor najmanje mjesec dana prije održanja, uz naznaku dnevnoga reda i mjesta gdje će se održati.

Skupština raspravlja o izvještajima odbora i časnoga suda; odlučuje o razrješnici, članskim prinosima i žalbama pojedinih članova i podružnica Saveza; bira nove organe društva na prijedlog upravnoga odbora izabire počasne članove; donosi zaključke o svim ostalim pitanjima koja su na dnevnome redu.

Skupštini mogu podnositi prijedloge upravni odbor, nadzorni odbor, časni sud, podružnice Saveza i pojedini članovi, i to pismenim putem tako da prijedlog stigne upravnome odboru najkasnije 8 dana prije održanja skupštine.

Izvanrednu skupštinu saziva upravni odbor kada to smatra potrebnim. Saziv izvanredne glavne godišnje skupštine može zatražiti i nadzorni

odbor ili najmanje jedna trećina svih redovitih članova. U ovome slučaju dužan je upravni odbor sazvati izvanrednu glavnu skupštinu u roku od 15 dana od časa primljenoga zahtjeva. Ako to ne učini, skupštinu će sazvati nadzorni odbor.

Saziv izvanredne skupštine mora se objaviti najkasnije 15 dana prije održanja, uz naznaku mjesta i dnevnoga reda. Izvanredna skupština raspravlja samo o dnevnome redu zbog kojega je sazvana.

Redovite i izvanredne skupštine mogu valjano zaključivati ako je prisutna najmanja polovica redovitih članova, i to lično ili po punomoćima, a donose zaključke natpolovičnom većinom prisutnih članova. Ako se glasovi raspolove, smatra se da prijedlog nije usvojen.

Ako skupština nema potrebnoga kvoruma, odgodit će se za jedan sat, kada može valjano zaključivati bez obzira na broj prisutnih članova.

Član 10.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika, 2 potpredsjednika, tajnika I. i II., knjižničara, urednika službenoga glasila i najviše još 10 odbornika. Ako koji član odbora otpadne, odbor će kooptirati novoga člana. Najmanje tri četvrtine svih članova odbora moraju stalno boraviti u sjedištu Saveza.

Sjednice upravnoga odbora održavaju se najmanje jedamput mjesečno. Odbor može valjano zaključivati ako je prisutna najmanje polovica svih članova odbora, a odluke se donose natpolovičnom većinom prisutnih.

Upravni odbor vrši sve poslove uprave Saveza, prima, briše i isključuje članove, te donosi potrebne pravilne u duhu ovoga statuta.

Savez se pravovaljano obvezuje potpisom predsjednika ili njegova zamjenika i tajnika ili blagajnika odnosno njihovih zamjenika.

Član 11.

Nadzorni odbor se sastoji od 5 članova na čelu sa predsjednikom, a vrši cjelokupnu kontrolu rada, napose novčanoga poslovanja Saveza. U tu svrhu pregledava poslovanje najmanje jedamput godišnje; a predsjednik ili od njega delegirani član može uvijek prisustvovati bez prava glasa, sjednicama upravnoga odbora.

Ako koji član odbora otpadne, odbor će kooptirati novoga člana. Najmanje tri člana odbora moraju stalno boraviti u sjedištu Saveza.

Član 12.

Časni sud se sastoji od predsjednika i 4 člana, a bira ga glavna skupština.

Časni sud rješava o sporovima između članova ili podružnica i savezne uprave, ili podružnica međusobno. Kada se časnome sudu podnese pismena prijava, predsjednik će u roku od 8 dana sazvati sjednicu suda za raspravljanje spora i na nju će pozvati ostale članove časnoga suda i strane koje su u sporu. Svaka strana ima pravo da otkloni jednoga člana časnoga suda i da među društvenim članovima na njegovo mjesto imenuje svoga obranika. U tome slučaju obranici imaju jednaka prava kao i izabrani članovi časnoga suda. Ako je otklonjen predsjednik, onda na njegovo mjesto dolazi najstariji od preostala 4 stalna člana časnoga suda.

Protiv odluke časnoga suda može se izjaviti žalba na glavnu skupštinu.

Ako koji član časnoga suda otpadne, časni sud će kooptirati novoga člana.

V. Podružnice

Član 13.

U mjestima s najmanje 10 redovitih članova osnivaju se podružnice Saveza. Podružnice imaju pravnu osobnost, a nazivlju se »Društvo esperantista (eventualno ime) u«.

Podružnice djeluju u duhu ovoga statuta i po direktivama upravnoga odbora Saveza.

Član 14.

Zadaća je podružnica (društava) da rade oko što uspješnijega ostvarivanja ciljeva Saveza u svome mjestu i okolici. U tu svrhu podružnice, naročito, organiziraju tečajeve međunarodnoga jezika, osnivaju knjižnice i čitaonice, priređuju sastanke, predavanja, usmene novine, kazališne predstave i druge priredbe, kojima je cilj gajenje Esperanta i upoznavanje naroda sa problemom međunarodnoga jezika.

Podružnice mogu organizirati po sindikatima, rajonima, tvornicama, nadležstvima i t. d. posebne grupe, pa u tome slučaju jedan član uprave podružnice rukovodi pojedinom grupom.

Član 15.

Članom podružnice može biti samo ono lice koje je savezni upravni odbor primio kao člana Saveza.

Član 16.

Organi podružnice su glavna skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i časni sud.

Redovita skupština podružnice održaje se najmanje jedamput godišnje, a sazivlje je upravni odbor najmanje 8 dana prije održanja uz naznaku dnevnoga reda. Pored ostaloga skupština podružnice određuje visinu posebnih članskih priloga za potrebe podružnice.

Izvanredne skupštine podružnice može sazvati i upravni odbor Saveza kada to nadje potrebnim.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika, tajnika i blagajnika te potrebnoga broja odbor- nika. Veće podružnice mogu izabrati potpred- sjednika, zamjenika tajnika i blagajnika i knjižničara.

Podružnica se obvezuje potpisom svoga predsjednika ili potpredsjednika i tajnika ili blagajnika, a za njezine obveze Savez ne odgovara.

Nadzorni odbor podružnice sastoji se od 3 člana.

Časni sud podružnice sastoji se od 3 člana, a rješava sporove između članova podružnice i uprave podružnice, te između članova podružnice međusobno. Protiv odluke časnoga suda podružnice dopuštena je žalba na časni sud Saveza, kojega je odluka konačna.

U pogledu rada i postupanja glavnih skupština, upravnoga odbora, nadzornoga odbora i časnoga suda podružnice, vrijede načela sadržana u članu 8, 9, 10. i 11. statuta.

Član 17.

Podružnica prestaje ako nema potrebnoga broja članova ili ako je upravni odbor Saveza raspusti. U tome slučaju posljednja uprava podružnice ima pravo žalbe na glavnu skupštinu Saveza. U slučaju prestanka podružnice, njezina imovina prelazi u vlasništvo Saveza.

VI. Izmjena pravila i prestanak Saveza

Član 18.

Za promjenu pravila ili raspuštanje Saveza potrebna je kvalificirana većina od tri četvrtine svih članova Saveza.

Član 19.

U slučaju raspuštanja Saveza njegova se imovina predaje na čuvanje Kulturno-prosvjetnom odboru Zemaljskoga sindikalnog vijeća, koji će je predati u vlasništvo sličnom udruženju ako se ono osnuje.

Član 20.

Savez je pravni sljednik svih esperantskih društava na području Federalne Hrvatske, koja

su postojala prije rata, ukoliko većina njihovih bivših još živih članova pristupi Savezu.

Zagreb, 9. septembra 1945.

Ovaj je statut jednoglasno prihvaćen na osnivačkoj skupštini Saveza esperantista Hrvatske, održanoj dne 9. septembra 1945. u Zagrebu, u Radničkom domu, Ivkančeva ulica 5.

Skupštini je prisustvovalo oko 200 osnivača.

Osnivači:

Dr. Ivo Lapenna, glavni urednik »Narodnih Novina«, Dr. Vuk Jovanović, major Jugoslavenske armije, Vokoun Franjo, radnik, Preksavec Josip, radnik, Gropuco Nada, stud. tehnike, Šlogar Franjo, namještenik, Cetina Ruža, namještenica, Mlač Dragutin, radnik, Marko Demetrović, referent odsjeka za štampu Predsjedništva vlade, Dr. Dušan Maruzzi, državni činovnik, Furlan Martin, dopisnik Tanjuga za Hrvatsku, Murtić Katica, studentica.

Federalna Hrvatska

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Odjel narodne sigurnosti.

Broj 6895—1945.

U Zagrebu, dne 24. X. 1945.

Ova se pravila temeljem čl. 12. t. b) i čl. 16. Zakona o udruženjima, zborovima i drugim javnim skupovima — odobravaju.

Po ovlaštenju Ministra
Načelnik odjela narodne sigurnosti

M. P.

u. z.

Dr. Ljudevit Lapenna